

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției

Având în vedere că, potrivit art. 54 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 207/2018, apelurile și recursurile se judecă în complet format din 3 judecători, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, iar aceste dispoziții sunt aplicabile cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor după data de 23 iulie 2018, data intrării în vigoare a Legii nr. 207/2018, în considerarea faptului că schemele de personal ale instanțelor judecătorești sunt subdimensionate, astfel cum s-a învederat de către Consiliul Superior al Magistraturii, cu consecințe în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor privind judecarea apelurilor în completuri formate din 3 judecători, de natură să pună în dificultate funcționarea sistemului judiciar în ansamblu,

Ținând cont că reglementarea privind judecarea apelurilor în completuri formate din 3 judecători a intrat deja în vigoare, fiind necesară luarea urgentă a unor măsuri legislative în scopul asigurării bunei funcționare a justiției ca serviciu public, pe termen scurt și mediu, luând în considerare faptul că neadoptarea acestor măsuri legislative ar fi de natură să afecteze funcționarea normală a instanțelor judecătorești, să conducă la prelungirea duratei proceselor, cu consecințe grave asupra respectării principiului judecării cauzelor într-un termen rezonabil (optim și previzibil),

Având în vedere că, potrivit art. 1 pct. 142 din Legea nr./2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr., art. 82 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică, în sensul că de pensia de serviciu prevăzută de lege beneficiază, la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și judecătorii, procurorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și judecătorii și magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută de lege, pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în aceste funcții,

Ținând seama de faptul că, în mod previzibil, acest sistem de pensionare anticipată va avea un impact major asupra funcționării instanțelor judecătorești și a parchetelor, eficienței și calității actului de justiție, generând riscul de scădere substanțială a numărului magistraților în activitate, noua lege reglementând concomitent și creșterea perioadei de formare pentru intrarea în magistratură, precum și a vechimii necesare pentru promovarea la instanțe și parchete, motiv pentru care se impune amânarea aplicării acestui sistem de pensionare anticipată,

Potențialul impact al acestei prevederi legale asupra resurselor umane existente la nivelul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea a fost reliefat și în Opinia preliminară privind proiectul de modificare a Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii al Comisiei Europene pentru *Democrație prin Drept* a Consiliului Europei (*Comisia de la Veneția*), recomandându-se renunțarea la schema de pensionare anticipată dacă nu poate fi stabilit în mod cert faptul că aceasta nu va avea niciun impact advers asupra funcționării sistemului,

Ținând seama de faptul că este necesară adoptarea unor dispoziții exprese care să reglementeze delegarea procurorilor la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,

Luând în considerare că, potrivit art. 1 pct. 97 din Legea nr./2018, prevederile art. 58 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică în sensul că secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii dispune detașarea judecătorilor și procurorilor, cu acordul scris al acestora, la alte instanțe sau parchete, la Consiliul Superior al Magistraturii,

Inspekția Judiciară, Institutul Național al Magistraturii, Școala Națională de Grefieri, Ministerul Justiției sau la unitățile subordonate acestuia, la solicitarea acestor instituții, detașarea în cadrul acestor instituții neputându-se dispune pentru funcții de demnitate publică; totodată, potrivit art. I pct. 98 din Legea nr./2018, la articolul 58, după alineatul (1) se introduc alineatele (1¹) și (1²), potrivit cărora judecătorii și procurorii pot ocupa funcții în instituții ale Uniunii Europene sau în organizații internaționale doar dacă actul internațional care reglementează condițiile de ocupare a acestora condiționează în mod expres accesul la funcția respectivă de calitatea de judecător sau procuror, iar în cazul în care judecătorul sau procurorul își manifestă opțiunea de a exercita o funcție la instituții ale Uniunii Europene sau organizații internaționale, acesta este eliberat din funcția de judecător sau procuror cu rezervarea postului,

Având în vedere faptul că, începând cu 1 ianuarie 2019, România va prelua Președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene, ceea ce presupune prezidarea la Bruxelles a reuniunilor ministeriale, la nivel de ambasadori, miniștri, directori sau experți și a grupurilor de lucru de la nivelul Consiliului, fiind necesară în acest sens asigurarea resurselor umane de specialitate inclusiv prin menținerea detașărilor în curs, în cadrul altor instituții decât cele enumerate la art. 58 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, astfel cum acest text normativ va fi modificat prin Legea nr./2018, instituții cu un rol important în asigurarea suportului tehnic pentru exercitarea Președinției. Este de precizat faptul că în Legea nr./2018 nu există dispoziții tranzitorii în ceea ce privește detașările în curs ale magistraților în cadrul altor instituții decât cele enumerate la art. 58 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, astfel cum acest text normativ va fi modificat, iar o soluție de natură a proteja interesul general al statului român privind menținerea detașărilor în curs o reprezintă amânarea intrării în vigoare a noilor dispoziții, pentru o durată determinată de timp, respectiv până la data de 30 iunie 2019, data finalizării exercitării președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene de către România,

Având în vedere că prin Legea nr. 234/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 850 din 8 octombrie 2018, a fost modificat art. 55 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmând ca revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii să poată fi dispusă atunci când persoanei în cauză îi este retrasă încrederea de către majoritatea judecătorilor sau procurorilor, după caz, care funcționează efectiv la instanțele sau parchetele pe care aceasta le reprezintă, precum și în situația în care acesteia i-a fost aplicată o sancțiune disciplinară din cele prevăzute de lege pentru judecători și procurori, iar măsura a rămas definitivă,

Întrucât prin Opinia preliminară amintită, Comisia de la Veneția a recomandat reexaminarea temeiurilor pentru revocarea din funcție a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, cu referire la posibilitatea revocării din funcție a unui membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii chiar și pentru aplicarea celei mai ușoare sancțiuni disciplinare, precum și eliminarea soluției legislative privind revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii atunci când persoanei în cauză îi este retrasă încrederea de către majoritatea judecătorilor sau procurorilor, după caz, care funcționează efectiv la instanțele sau parchetele pe care aceasta le reprezintă, Comisia de la Veneția reținând că un astfel de mecanism implică o evaluare subiectivă și poate împiedica reprezentanții aleși să ia decizii în mod independent,

În acest context este de precizat că prin Decizia nr. 196 din 4 aprilie 2013, Curtea Constituțională a constatat că membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile constituționale în baza unui mandat reprezentativ, și nu a unui mandat imperativ, membrul Consiliului Superior al Magistraturii fiind alesul și reprezentantul întregii categorii ale cărei interese sunt reprezentate de organul colegial din care acesta face parte, astfel că nu poate fi revocat decât în condițiile nerespectării atribuțiilor în cadrul acestuia, iar nu a mandatului încredințat de alegătorii săi,

Întrucât este necesară adoptarea unor garanții pentru asigurarea transparenței procedurii de selectare de către ministrul justiției a candidaților pentru numirea în cele mai înalte funcții de conducere în parchete, astfel cum rezultă inclusiv din recomandările formulate în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare [înstituit prin Decizia Comisiei Europene 2006/928/CE din 13 decembrie 2006 de stabilire a unui mecanism de cooperare și de verificare a progresului realizat de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 354 din 14 decembrie 2006], reiterate și în Opinia preliminară a Comisiei de la Veneția, Întrucât Legea nr. .../2018 urmează să intre în vigoare la data de ..., în termen de 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial nr. ..., Partea I, nr.,

Considerând că situațiile prezentate mai sus sunt unele extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I - La articolul 54 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (1) se introduce un alineat nou, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

“(1¹) În vederea formulării propunerilor de numire în funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1), ministrul justiției organizează o procedură de selecție, pe baza unei interviu, în cadrul căruia candidații susțin un proiect privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere pentru care și-au depus candidatura. În vederea asigurării transparenței, audierea candidaților se transmite în direct, audio-video, pe pagina de internet a Ministerului Justiției, se înregistrează și se publică pe pagina de internet a ministerului.”

Art. II - Legea nr. /2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2018, se modifică după cum urmează:

1. Art. I pct. 96 în ceea ce privește alineatul (7) al articolului 57 din Legea nr. 303/2004 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(7) În interesul serviciului, procurorii pot fi delegați, cu acordul scris al acestora, inclusiv în funcții de conducere, dispozițiile alin. (1) - (6) fiind aplicabile în mod corespunzător. Delegarea procurorilor la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se dispune, cu acordul scris al acestora, de Consiliul Superior al Magistraturii - Secția pentru procurori.”

2. Art. I pct. 151 în ceea ce privește alineatul (8) al articolului 96 din Legea nr. 303/2004 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(8) Statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, va exercita acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului dacă, în urma raportului consultativ al Inspecției Judiciare prevăzut la alin. (7), rezultă că eroarea judiciară a fost cauzată ca urmare a exercitării de către judecător sau procuror a funcției cu rea-credință sau gravă neglijență”.

3. La art. I pct. 151, în ceea ce privește art. 96 din Legea nr. 303/2004, după alineatul (8), se introduc două noi alineate, alin. (8¹) și (8²), cu următorul cuprins:

“(8¹) Împotriva raportului prevăzut la alin. (8) părțile interesate pot formula contestație în termen de 30 de zile de la comunicare, la tribunalul în a cărui circumscripție domiciliază reclamantul. Hotărârea pronunțată este definitivă.

(8²) Termenul de exercitare a acțiunii în regres este de 6 luni de la data comunicării hotărârii prevăzute la alin. (8¹) sau, după caz, de la data expirării termenului de contestare a raportului prevăzut la alin. (8)”.

Art. III - Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (9) al articolului 79¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

“(9) Procurorii numiți în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism pot fi revocați prin ordin al procurorului-șef al acestei direcții, cu avizul Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării uneia din sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 100 lit. b) - e) din Legea nr. 303/2004.”

2. Alineatul (8) al articolului 87 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Procurorii numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție pot fi revocați prin ordin al procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție, cu avizul conform al secției de procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul aplicării uneia din sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 100 lit. b) - e) din Legea nr. 303/2004”.

Art. IV - Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 1 septembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (3) al articolului 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) Reprezentanții societății civile participă numai la lucrările Plenului Consiliului Superior al Magistraturii și au drept de vot”.

2. La articolul 44, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

“(3¹) Acțiunea disciplinară în cazul abaterilor săvârșite de judecători sau procurori poate fi exercitată și de ministrul justiției. Verificările prealabile, pentru a se stabili dacă există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare, precum și cercetarea disciplinară, se efectuează de către Inspekția Judiciară, la solicitarea ministrului justiției, prevederile prezentei secțiuni fiind aplicabile în mod corespunzător.”

3. La articolul 55, alineatele (1) - (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 55 - (1) Revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii se poate dispune oricând în timpul mandatului, în următoarele cazuri:

a) persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile legale pentru a fi membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii;

b) persoanei în cauză i-a fost aplicată una din sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 100 lit. b) - e) din Legea nr. 303/2004, iar măsura a rămas definitivă;

c) neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii ori săvârșirea unor fapte de natură a aduce atingere gravă independenței și prestigiului justiției.

(2) În sensul alin. (1) lit. c), prin neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii se înțelege încălcarea gravă a obligațiilor administrative și jurisdicționale care incumbă calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și care derivă din legi și regulamente.

(3) Secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii constată incidența uneia dintre ipotezele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), la sesizarea majorității judecătorilor care

compun Secția pentru judecători sau, după caz, a majorității procurorilor care compun Secția pentru procurori, precum și la sesizarea unei adunări generale.

(4) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), procedura de revocare din funcție se desfășoară după cum urmează:

a) procedura de revocare din funcție poate fi inițiată de orice adunare generală de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă membrul Consiliului Superior al Magistraturii a cărei revocare se solicită. Organizațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor pot sesiza adunările generale ale judecătorilor și procurorilor în vederea inițierii procedurii de revocare din funcție;

b) Consiliul Superior al Magistraturii declanșează demersurile de revocare din funcție, la cererea a cel puțin 10 adunări generale în cazul judecătorilor sau parchetelor de pe lângă judecătorii, 3 adunări generale în cazul tribunalelor sau parchetelor de pe lângă tribunale, o adunare generală în cazul curților de apel sau al parchetelor de pe lângă curțile de apel, respectiv a adunării generale a Înaltei Curții de Casație și Justiție sau a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

c) hotărârile din adunările generale pentru inițierea sau susținerea declanșării procedurii de revocare din funcție se iau cu majoritatea voturilor judecătorilor sau procurorilor care funcționează efectiv la acea instanță sau la acel parchet, prin vot secret, direct și personal;

d) în termen de 10 zile de la data la care este sesizat, cu respectarea condițiilor prevăzute la lit. a) și b), Plenul Consiliului Superior al Magistraturii convoacă toate adunările generale de la nivelul instanțelor sau parchetelor pe care le reprezintă membrul Consiliului Superior al Magistraturii a cărei revocare se solicită, stabilind o singură dată și oră pentru desfășurarea acestora, însă nu mai târziu de 20 de zile de la data convocării. Judecătorului sau procurorului vizat i se comunică de îndată hotărârea sau hotărârile prin care s-a luat măsura inițierii procedurii de revocare;

e) persoana pentru care se solicită revocarea din funcție se poate adresa judecătorilor sau procurorilor în vederea susținerii propriului punct de vedere, în orice mod, până la momentul începerii votului;

f) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii poate dispune revocarea din funcția de membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, cu votul majorității membrilor.

(5) În cazul adunării generale comune a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a Direcției Naționale Anticorupție și a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, decizia de revocare a reprezentantului acestora se ia cu votul majorității procurorilor care funcționează efectiv la aceste structuri, inclusiv la cele teritoriale.

Art. V - Se amână intrarea în vigoare, până la data de 30 iunie 2019, data finalizării exercitării președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene de către România, a art. I pct. 97 și art. I pct. 98 în ceea ce privește alin. (1¹) și (1²) ale art. 58 din Legea nr. 303/2004, din Legea nr./2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

Art. VI - Se amână intrarea în vigoare, până la data de 31 decembrie 2022, a art. I pct. 142 în ceea ce privește alin. (3) al art. 82 din Legea nr. 303/2004, din Legea nr./2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

Art. VII - (1) Dispozițiile art. 54 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, privitoare la judecarea apelurilor în complet format din 3 judecători se aplică apelurilor formulate în procese pornite începând cu data de 1 ianuarie 2020. În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a

prezentei ordonanțe de urgență și până la data de 31 decembrie 2019 inclusiv, apelurile se judecă în complet format din 2 judecători.

(2) În cauzele penale, dispozițiile art. 54 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, privitoare la judecarea apelurilor în complet format din 3 judecători se aplică la judecarea apelurilor în cauzele care au fost înregistrate în primă instanță începând cu 1 ianuarie 2020. Apelurile formulate în cauzele penale înregistrate în primă instanță începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și până la data de 31 decembrie 2019 inclusiv, se judecă în complet format din 2 judecători.

Art. VIII - Procurorii care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanței de urgență, își desfășoară activitatea în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție, precum și în cadrul celorlalte parchete, rămân în funcție în cadrul acestora dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.